

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

ЗМІСТ**РОЗДІЛ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ, АУДИТ****Алієв А. Р.**Науковий керівник – **Давидюк Т. В.***Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»***Огляд літературних джерел щодо обліку та аналізу фінансових результатів підприємства..... 38****Багрій К. Л.,***Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету***Features of creative accounting as an element of accounting science..... 41****Базелюк О.В.**Науковий керівник – **Гайдаєнко О.М.***Одеський національний економічний університет***Аналіз структури витрат промислового підприємства на прикладі ПАТ «Одескабель»..... 43****Беленкова М.І., Рагуліна І.І.***Державний біотехнологічний університет***Організація внутрішньогосподарського контролю у системі управлінського обліку витрат..... 46****Бержанір І. А.***Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини***Напрями вдосконалення організації обліку витрат на підприємстві..... 50****Бойко О. О.**Науковий керівник – **Петришин Л.П.***Львівський національний університет ім. Івана Франка***Норець Д. О.**Науковий керівник – **Гоголь Т. А.***Національний університет «Чернігівська політехніка»***Інвестиції в людський капітал як невід’ємний фактор економічного розвитку..... 53****Брік С. В.***Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»***Особливості фінансового обліку торгівлі алкоголем в закладах громадського харчування та навинос..... 56****Велика Д., Шостак Я.**Науковий керівник – **Лега О. В.***Полтавський державний аграрний університет***Обліково-Інформаційний Інструментарій виробництва продукції рослинництва..... 59**

Основні аспекти організації бухгалтерського обліку нематеріальних активів на підприємстві.....	118
---	------------

Кулик В.А.¹, Дагмар Шкодова-Пармова²

¹Полтавський державний аграрний університет

²Південночеський університет (м. Чеське Будейовіце, Чеська Республіка)

Електронний бізнес: потенційні загрози у XXI столітті.....	121
---	------------

Кучеркова С.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Напрями покращення інформаційної змістовності звітності.....	123
---	------------

Левченко З. М., Дугар В.

Полтавський державний аграрний університет

Оцінки маркетингового аудиту системи збуту підприємств.....	126
--	------------

Лисенко А.М., Акімов С.С.

Центральноукраїнський національний технічний університет

Особливості аграрного виробництва як засіб впливу на організацію аудиту сільськогосподарських підприємств.....	129
---	------------

Лисенко А.М., Козуб Т.А.

Центральноукраїнський національний технічний університет

Удосконалення обліку оплати праці на підприємстві з виробництва технологічного обладнання.....	131
---	------------

Лисенко А.М., Самородова Л.Г.

Центральноукраїнський національний технічний університет

Компоненти системи внутрішнього контролю в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.....	133
---	------------

Ліпський Р. В.

Полтавський державний аграрний університет

Трудові відносини та кадрове діловодство в умовах воєнного стану.....	136
--	------------

Малишкін О.

Державний університет інфраструктури і технологій

Обліково-юридичне наповнення контролю втрат продукції під час транспортування.....	139
---	------------

Мартосенко С. Г., Бондаренко А. В.

Науковий керівник – Канцедал Н. А.

Полтавський державний аграрний університет

Особливості оцінки та обліку витрат на консервацію незавершених капітальних інвестицій.....	143
--	------------

Минич Ю.В.

Лозівська філія Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу

Удосконалення функцій управління підприємством із залученням зовнішнього аудиту.....	146
---	------------

Лисенко А.М., к.е.н, доцент,
доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Акімов С.С.,
здобувач наукового ступеня «Доктор філософії»
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»,
Центральноукраїнський національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ АУДИТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Успішне функціонування сільськогосподарських підприємств в умовах конкурентного середовища значною мірою зумовлюється забезпеченістю системи менеджменту достовірною інформацією про наявні ресурси, їх використання, результати діяльності. В отриманні такої інформації важливе значення відводиться аудиту, огляду фінансової звітності, іншим професійним послугам, які надаються суб'єктами аудиторської діяльності з урахуванням положень Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (редакція від 01.08.2021 р.) [1] та інших норм чинного законодавства.

Водночас слід зазначити, що аудит на сільськогосподарських підприємствах тісно пов'язаний з характерними галузевими особливостями й сукупністю чинників впливу на результати господарської діяльності, які слід максимально враховувати у процесі проведення аудиту. Так, специфіка галузі обумовлює:

- правовий статус суб'єктів господарювання та особливості формування інтегрованих структур;
- використання земельних ресурсів як засобу виробництва, який за умови раціонального використання покращує свої властивості;
- наявність об'єктів обліку, відмінних від інших галузей національної економіки (довгострокові та поточні біологічні активи рослинництва й тваринництва, методологічні засади ведення обліку яких регламентуються Н(П)СБО 30 «Біологічні активи», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 (редакція від 03.11.2020 р.) [2]);
- вплив на результати діяльності природно-кліматичних умов, графіку сівозмін, відносин власності на землю та майно, заходів державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників;
- особливості здійснення виробничого циклу, калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції, формування фінансових результатів та складання звітності.

Специфіка організації й технології аграрного виробництва здійснює значний вплив на особливості ведення обліку та формування звітності. Так, у процесі планування діяльності та ведення обліку застосовуються специфічні реєстри, реєстри, нормативно-кошторисна документація, які слугують інформаційною базою для проведення аудиту. Набувають специфічного спрямування й завдання аудиту, зумовлені впливом галузевих особливостей.

У процесі аудиту слід оцінити загальний стан складського господарства, здійснити інвентаризацію залишків біологічних активів, дослідити встановлені схеми руху транспортних засобів з полів до місць зберігання сільськогосподарської продукції з урахуванням відстані перевезень та норм витрачання пального, перевірити повноту, достовірність та правильність ведення обліку й оприбуткування продукції рослинництва та тваринництва.

Аудитор повинен дослідити процес організації первинного обліку з метою встановлення його відповідності умовам діяльності підприємства та загальноприйнятим нормам, перевірити правильність заповнення первинних та зведених облікових документів, наявність у них усіх необхідних реквізитів, встановлених пунктом 2 статті 9 розділу III Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (редакція від 01.07.2021 р.) [3], встановити відповідність даних, відображених у взаємопов'язаних облікових документах та формах звітності.

Розробляючи загальний план проведення аудиту, слід врахувати основні чинники впливу на господарську діяльність конкретного аграрного підприємства, систематизувати найбільш важливі характеристики організаційної структури суб'єкта господарювання та виробничих процесів, дослідити розподіл обов'язків у системі менеджменту, методологію ведення обліку, оцінити систему внутрішньогосподарського контролю, можливі ризики, встановити поріг суттєвості помилок для вирішення завдань аудиту за кожним видом господарських операцій.

Таким чином, враховуючи зазначені вище особливості аграрного виробництва аудитор забезпечує якісне планування аудиту, формування робочої та підсумкової документації, що у кінцевому рахунку сприяє підвищенню об'єктивності результатів перевірки.

Список використаних джерел:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII (редакція від 01.08.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 24.03.2022).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18 листопада 2005 р. № 790 (редакція від 03.11.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text> (дата звернення: 24.03.2022).
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV (редакція від 01.07.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 24.03.2022).

